

Юрій СРОГИЙ

*Здобувач третього освітнього-наукового рівня вищої освіти
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
yura.srohiy@gmail.com*

ПРОПАГАНДА ЯК ЗБРОЯ МАСОВОГО УРАЖЕННЯ: АКСІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Цінності є невід'ємною частиною людського існування, вони формують наші переконання, дії та стосунки. Вони забезпечують основу для прийняття рішень і суджень, а також керують нашою поведінкою щодо інших. Цінності були невід'ємною частиною людського існування протягом всієї історії, формуючи наші переконання та дії. Аксиологічний аналіз поширення дезінформації може допомогти нам зрозуміти етичні та моральні наслідки її використання для формування наших цінностей.

Цінності були визначальною характеристикою людського існування протягом всієї історії. Вони формують наші переконання та дії, забезпечуючи основу для прийняття рішень і суджень, а також керуючи нашою поведінкою щодо інших. Таким чином, вони відіграють вирішальну роль у розвитку наших суспільств і культур. Однак поширення дезінформації та пропаганди може підірвати цінності, які ми засвоїли в наших громадах, школах і домівках, що призведе до соціальної та політичної поляризації [1].

Поширення дезінформації та пропаганди має аксіологічний вимір, оскільки прагне вплинути на переконання та дії людей. Він часто використовує емоційні заклики, такі як страх чи гнів, щоб маніпулювати громадською думкою, що призводить до поширення неправдивої інформації та підриву довіри до демократичних інститутів. Використання пропаганди також може призвести до маргіналізації груп меншин, підриваючи принципи рівності та права людини.

Метою інформаційно-семантичної війни є спотворення реальності та маніпулювання сприйняттям аудиторії з метою впливу на громадську думку. Його успіх залежить від готовності людей сприймати подані їм наративи. Основною зброєю інформаційно-семантичної війни є пропаганда, яка діє у віртуальному просторі та формує ментальні конструкції людей. Одним з основних механізмів зміни семантичних конструктів (зокрема у російській пропаганді) є апеляція до етнічної ідентичності, яка сприяє колективній безвідповідальності та породжує соціальну свідомість. Інша техніка, яку використовує пропаганда, полягає в тому, щоб використовувати почуття онтологічної безпеки людей, використовуючи повторювані наративи, щоб створити відчуття довіри до уряду та медіа-інституцій. Демографічний ефект пропаганди ще більше вбиває клин між технічно підкованою молоддю та більш політично досвідченими дорослими, що призводить до політичної апатії [2].

Освіта відіграє одну з вирішальних ролей у формуванні наших цінностей, переконань і ставлення до світу. Вона надає нам інструменти

для критичного аналізу навколишнього світу, а також розвитку емпатії, поваги до різноманітності та відданості соціальній справедливості. Таким чином, важливо забезпечити, щоб освіта пропагувала цінності, які сприяють справедливому та демократичному суспільству. Педагоги повинні бути навчені ефективно навчати цих цінностей і протидіяти негативним наслідкам пропаганди.

Цінності відіграють значну роль у тому, як сприймається пропаганда та як люди вирішують ділитися інформацією. Різні дослідження показують, що стратегії боротьби з пропагандою мають враховувати поточні практики, очікування та цінності споживачів інформації, щоб зрозуміти, що для них важливо та що впливає на прийняття ними рішень. Розуміння цінностей, які захищаються в спірних темах, може дати підказки для усунення глибоких причин дезінформації [3].

Для протидії пропаганді необхідно реалізовувати інформаційну політику, що базується на достовірній інформації, заохочувати інтелектуальний дискурс, сприяти незалежному критичному мисленню громадян. Це допоможе закласти основу політики інформаційної безпеки держави. Почуття онтологічної безпеки діє як щит між центром буття індивіда та зовнішнім середовищем.

Поширення дезінформації та пропаганди може підірвати цінності, які ми засвоїли в наших громадах, школах і домівках, що призведе до соціальної та політичної поляризації. Аксіологічний аналіз поширення дезінформації може допомогти нам зрозуміти етичні та моральні наслідки її використання для формування наших цінностей. Вкрай необхідно регулювати використання пропаганди та сприяти прозорості та підзвітності у поширенні інформації. Роблячи це, ми можемо розвивати суспільство, яке цінує правду, справедливість і рівність і яке є стійким до руйнівного впливу пропаганди.

ЛІТЕРАТУРА

1. Propaganda, Presumed Influence, and Collective Protest [Електронний доступ] - <https://link.springer.com/article/10.1007/s11109-021-09683-0#Sec2>
2. the role of propaganda in the formation of personal semantic constructs [Електронний доступ] - <https://insight.journal.kspu.edu/index.php/insight/article/view/105/83>
3. Understanding the Role of Human Values in the Spread of Misinformation [Електронний доступ] - <https://coinform.eu/wp-content/uploads/2019/12/Understanding-the-Role-of-Human-Values-in-the-Spread-of-Misinformation.pdf>